

WWF

3/2021

Kort och gott på svenska

VI FÖRVÄNTAR OSS ATT TOPPMÖTENA FATTAR BESLUT FÖR NATUREN

Jag hämtar kraft från naturen. I sommarvärmens snorklade jag i sävområdet vid vår stuga och observerade idar, abborrar och gäddor, och nu på hösten har jag använt all min fritid till att plocka svamp – och än en gång konstaterat att älgflugor är väldigt uthålliga följeslagare.

Naturen erbjuder mig både en plats där jag kan lugna ner mig och en ständig källa till beundran. Därför slår informationen om utarmningen av naturen i Finland och runt om i världen så hårt.

Den internationella naturpanelen IPBES uppskattar att upp till en miljon arter är utrotningshotade. Det handlar dock inte enbart om att arter försvinner, utan också om att den bekanta naturen tyst och gradvis utarmas. Kanske har du också märkt när du rört dig i skogen att de tidigare mycket vanliga talltitan och tofsmesen har blivit betydligt mer sällsynta. Även om dessa mesar ännu inte är nära att dö ut bidrar varje kalhygge i gamla skogar till deras och många andra arters svåra situation.

Trots att nyheterna är dystra måste vi komma ihåg att hoppas. Hopp uppstår genom gärningar, och därför behövs det nu beslut för naturen. WWF förväntar sig effektfulla beslut från både klimatmötet i Glasgow i november och FN:s kommande biodiversitetsmöte som ordnas i två delar och som också kunde kallas naturens toppmöte.

Liisa Rohweder
generalsekreterare, WWF Finland

Vår konsumtion accelererar

FÖRSTÖRELSEN AV TROIKERN

TEXT SILJA ANNILA

Regnskogar och andra livsmiljöer försvinner med oroväckande fart. En betydande orsak till detta är konsumtionen i västvärlden.

Vad har en kopp kaffe, trädgårdsmöbler, en biff och margarin gemensamt? Svaret ligger i ändan av produktionskedjan, i de tropiska länderna. Produktionen av alla dessa produkter kan ha lett till avskogning.

Enligt en rapport som WWF publicerade i våras är EU en av världens största orsakare till förlusten av tropiska skogar och andra livsmiljöer. Det är nämligen fortfarande tillåtet att importera produkter till EU-marknaden vars tillverkning har lett till avskogning. Bland de

förnödenheter som orsakar mest avskogning finns kaffet, trävarorna, nötköttet och palmoljan som används i vissa margariner. Kakao och soja, som huvudsakligen används som djurfoder, orsakar också mycket avskogning. I den nuvarande situationen befinner sig konsumenten i en svår situation.

”Finska konsumenter kan fortfarande köpa produkter som orsakat tropisk avskogning utan att veta om det”, säger **Maija Kaukonen**, skogs- och utvecklingsamarbetsexpert på WWF.

EU har äntligen vidtagit åtgärder för att rätta till situationen och bereder lagstiftning som gäller avskogningsprodukter. WWF kräver en strikt lag som förhindrar att avskogningsprodukter introduceras på EU-marknaden. Det första lagförslaget ska offentliggöras i december. Det finns ett stort behov av lagen.

”Regnskogar är oersättligt viktiga för både människor och naturen. De erbjuder livsmiljöer, skydd och näring åt ett stort antal arter. De är hem för miljontals människor – många ursprungsbefolkningar och lokalsamhällen är beroende av den näring och de försörjningsmöjligheter som skogarna erbjuder. Skogarna berikar jordmånens bördighet, är en viktig del av vattnets cirkulation och producerar syre. Koldioxidbindande skogar är våra allierade

i kampen mot klimatförändringen”, listar Kaukonen.

Kvalitet i stället för kvantitet – även inom politiken

Enskilda konsumenter kan påverka effekterna som deras vardag har på miljön genom att noga överväga sin konsumtion. Till exempel vad gäller kakao och choklad kan man satsa på kvalitet i stället för kvantitet. Samma gäller kaffe, som varje finländare i snitt konsumerar 9,9 kilo per år, dvs. cirka 1 100 koppar per person. Det är bäst att koka endast så mycket kaffe som man dricker, eftersom en stor del av kaffet slängs bort i Finland.

”Medveten konsumtion kan också främjas genom att man till exempel väljer sådana kakao- och kaffemärken som har ett certifikat som betecknar ansvar och ekologi.

Tyvårr har certifikaten inte lyckats stoppa avskogningen, trots att de har haft positiva effekter”, konstaterar Kaukonen.

Det internationella samhället har nu en utmärkt möjlighet att minska den mänskliga påverkan på världen: Den första delen av FN:s biodiversitetstoppmöte ordnas i oktober, och syftet är att förhandlingarna slutförs under våren 2022.

”Under mötet bör världens länder förbinda sig till att halvera produktionens och konsumtionens fotavtryck”, säger Kaukonen.

I sin helhet bör toppmötet resultera i ett omfattande avtal likt klimatavtalet från Paris, som skulle sätta upp mål för att stoppa utarmningen av naturen. Redan förra året lovade ledarna för nästan 90 länder att stoppa utarmningen av naturen senast 2030. Nu måste de förbinda sig till detta löfte. ■

WWF SKYDDAR BORNEOS URÅLDRIGA REGNSKOGAR

Ön Borneo, som delas av staterna Indonesien, Malaysia och Brunei, är ett av världens värsta avskogningsområden. Ön är känd som hem för många utrotningshotade arter, såsom orangutanger och näshornsfåglar. WWF Finland har understött skyddet och den ansvarsfulla användningen av tropiska regnskogar på Borneo i Indonesien i över tio år.

”På Borneo har man fokuserat på planering av hållbar markanvändning tillsammans med lokalsamhällen och myndigheter. Tack vare detta arbete omfattas över en miljon hektar värdefull regnskog nu av skydd och hållbar användning. Utan detta arbete är det troligt att också en del av dessa områden skulle ha förstörts”, säger Maija Kaukonen.

Särskilt ursprungsbefolkningarna är mycket beroende av öns naturresurser och skogar. WWF har ett nära samarbete med lokalbefolkningen för att skydda regnskogarna.

”Vi uppgör till exempel områdesspecifika skyddsplaner med lokalsamhällen. I dessa planer fastställs exakt var skogen ska skyddas, var lokalbefolkningen kan odla och var boskapen kan beta. Det är också mycket viktigt i dessa regioner att stödja ursprungsbefolkningarnas rätt till sina skogsområden. Skogarna kan endast skyddas genom samarbete.”

Regnskogsarbete har bedrivits bland annat med hjälp av utrikesministeriets medel för utvecklingssamarbete och med stöd från WWF Finlands regnskogsfaddrar. Varje donation är viktig eftersom naturskydd är en uthållighetsgren.

”De bästa resultaten nås med långsiktigt samarbete. Vi har varit aktiva på Borneo redan länge, och arbetet för naturen fortsätter.” ■

© WWF-FINLAND / KELLEY ASHFORD

Nya

FRAMGÅNGAR

Tack för ditt stöd! Dessa aktuella framgångar skulle inte vara möjliga utan våra stödjare och vårt långsiktiga naturskyddsarbete. Fler framgångshistorier hittar du på wwf.fi/suojelusaavutukset

© OLA JENNERSTEN

Beståndet av sällsynta gaseller fördubblades i Nepal

Beståndet av besoarantiloper, kända för sina imponerande horn, har vuxit i Shuklaphantas nationalpark i Nepal. Arten har identifierats som akut hotad i Nepal. För sju år sedan startade WWF ett skyddsprogram i Shuklaphanta, vilket ledde till att 150 besoarantiloper nu lever där. Beståndet bildades utifrån 42 individer som fördes in i området från två olika djurparker och ett skyddsområde för besoarantiloper i Bardiya. I Shuklaphanta lever gasellerna i ett inhägnat område. Detta skyddar det fortfarande sårbara beståndet från rovdjur. När beståndet är tillräckligt starkt är målet att släppa ut populationen i Chitwans nationalpark som är större och där besoarantiloperna kan röra sig helt fritt.

© EMMANUEL RONDEAU / WWF-US

Lovande resultat av det femåriga samarbetet K-Kalapolut

© ANNUKKA RAUTOPURO / K-RYHMÄ

WWF:s och K-gruppens samarbete K-Kalapolut har avslutats. Under de fem år som samarbetet pågick öppnades nästan 30 hinder för utrotningshotade vandringsfiskars lekvandring och frigjordes 100 kilometer livsmiljöer för fiskarna. Med hjälp av frivilliga deltagare byggdes 300 lek-rutter för fiskar i olika delar av Finland.

Man har uppnått positiva resultat: den utrotningshotade öringen leker och förökar sig i vattendrag som tidigare varit otillgängliga. "Varje hinder som har öppnats och varje lek område som har återställts har hjälpt fiskbestånden och ökat medvetenheten", säger WWF:s ström vattenexpert **Manu Vihtonen**. WWF:s arbete för strömmande vatten fortsätter med återställande av forsar och borttagning av fördämningar.

Beståndet av det utrotningshotade iberiska lodjuret har vuxit

© ANTONIO LIÉBANA

Det iberiska lodjuret är en utrotningshotad vildkatt som ännu för tjugo år sedan var i fara att dö ut. WWF Spanien har arbetat i flera år för att rädda lodjuret, och nu ser artens framtid ljusare ut tack vare det ihärdiga skyddsarbetet.

Enligt den nyaste uppskattningen finns det till och med över 1100 vilda lodjur i Spanien, jämfört med bara 94 för tjugo år sedan. WWF Spanien påminner att endast ett fåtal arter kan räddas från ett så kritiskt tillstånd. Trots den betydande skyddssegern är lodjuret fortfarande hotat. För att säkerställa ett livskraftigt bestånd bör antalet lodjur tredubblas innan år 2040.

Över 700 000 hektar skog och 39 000 människor drog nytta av vårt utvecklingssamarbetsprogram

Vår rapport som publicerades i juni berättar att WWF fick under 2020 över 700 000 miljoner hektar skog under skydd och hållbar användning genom sitt utvecklingssamarbetsprogram i Asien och Afrika. Under de senaste tre åren har man fått över två miljoner hektar skog under skydd och hållbar användning. Vi har också stött utvecklingen av hållbara försörjningsmöjligheter i skogssamhällen och stärkt deras kompetens inom skogsbruk. Vi hjälpte människor att använda grödor och odlingsmetoder som bättre tål klimatförändringen, och under ett år har 39 000 människor direkt gagnats av WWF:s program för utvecklingssamarbete. WWF Finland utför utvecklingssamarbete med stöd av utrikesministeriet i Himalaya, på Borneo, i Mekongregionen och i Östafrika.

Stödjarservice

Telefon: 040 192 3112,
vardagar kl. 9–16

E-post: donator@wwf.fi

Adress: WWF Finland, stödjarservice,
Fågelveiksgatan 10, 00500 Helsingfors
wwf.fi/kummipalvelu

Donationskonto: FI41 15723000011189
BIC (Swift) NDEAFIHH

Vill du göra en adressändring eller byta till den elektroniska tidningen?

Du kan enkelt göra ändringarna via
wwf.fi/tukijapalvelu/

Idéer till artiklar och respons gällande tidningen kan du skicka till toimitus@wwf.fi

Klimatfadder TROR PÅ FÖRÄNDRING

TEXT OCH BILD MIINA POIKOLAINEN

*Havsexpert och WWF:s klimatfadder
Antti Kangas längtar efter snabba
klimatåtgärder från beslutsfattarna.
Samtidigt är det värt att redan
förbereda sig för nästa kris.*

Det är en kvävande varm julidag på Sveaborg. Värmerekord har slagits över hela Europa under sommaren och det verkar som om värmeböljorna inte kommer att avta inom den närmaste framtiden.

”Jag njuter av värmen, men det här är nog oroväckande”, säger **Antti Kangas**.

”Forskarsamhället är enigt om att förändringarna som skett under den senaste tiden beror på den globala uppvärmningen. Det enda som nu krävs är politiska beslut.”

Han nämner data: Vattentemperaturen i Bottenviken har uppmätts till 26 grader, vilket är det högsta på 15 år. Under de senaste åren har också stormarna blivit intensivare och översvämningsvattnet stiger högre än tidigare.

Kangas följer statistik och undersökningar för sitt arbete, men också familjens vardagliga val baseras på forskningsbaserad kunskap och till exempel en kalkylator

för koldioxidavtryck.

”Människor behöver tydlig och begriplig information om hur deras val påverkar klimatet och miljön. Utgående från denna information kan var och en fundera på om det finns utrymme för justering, till exempel i fråga om mat, energianvändning eller rörlighet.”

I dag äter familjen Kangas i regel vegetarisk mat och använder ekologisk el. Tillsammans med sin fru började han understöda WWF för några år sedan. Klimatförändringen och vardagliga val diskuteras öppet med barnen.

”Man kan föra riktigt intressanta diskussioner kring värderingar med dem, men man måste vara försiktig så att ingen får ångest. Det finns hopp.”

Han anser dock att den finska skogsnaturens situation är chockerande och drömer om att grunda ett eget skyddsområde.

”Jag har rört mig mycket i naturen och i skogar, men det är inte länge sedan jag insåg att det jag är van att tänka på som skog är ekonomiskog. Det finns få gamla skogar med sin artrikedom. Kalhygge borde vara ett miljöbrott.”

Föregående kväll tillkännagav EU sitt klimatpaket vars mål är att senast 2030 minska utsläppen med 55 procent jämfört med 1990 års nivå. Diskussionerna handlar inte längre om vilka effekter klimatförändringen har, utan om hur man kan dämpa och anpassa sig till dem. Kangas har läst paketet med intresse och är optimistisk vad gäller minskningen av utsläppen.

”Vi ska dock inte glömma att följande kris redan väntar bakom hörnet. Naturens minskande mångfald och klimatförändringen måste lösas samtidigt. Som det sägs har vi endast lånat jorden från våra barn.” ■